

Кисельова Ірина,
Викладач, м.Київ.

Використання ситуативного методу в навчанні іноземній мові студентів педагогічних спеціальностей

Розширення політичних, культурних та економічних зв'язків між Україною та іншими державами, можливість здійснення безпосередніх міжнародних контактів з носіями мови викликає інтерес у студентів до вивчення іноземних мов, сприяє засвоєнню мовного матеріалу, необхідного для спілкування під час поїздок за кордон з різноманітними професійними цілями, і вдосконаленню іншомовних умінь і навичок. Відтак, питання підготовки фахівців, які володіють іноземною мовою як засобом комунікації, набуває особливого значення. Основи для розв'язання цієї важливої проблеми закладаються як у середній школі, так і у вищому навчальному закладі, де відбувається формування базових механізмів мовленнєвих стереотипів, що є об'єктивними показниками рівня досконалості мовленнєвих умінь. Тому нагальним завданням вищої педагогічної освіти на сучасному етапі є формування у студентів педагогічних спеціальностей культури професійного мовлення, під якою ми розуміємо якість володіння кожним студентом достатнім обсягом іншомовного матеріалу і певним рівнем сформованості механізмів іншомовного професійного спілкування, який дозволив би їм здійснювати таке спілкування у різноманітних сферах.

Навчання говорінню як процесу продуктивному вимагає від студентів побудови висловлювання, обумовленого ситуацією спілкування, а також є складним методичним завданням, оскільки оволодіння ним зв'язано з найбільшими труднощами для тих, хто навчається і вимагає великих часових затрат і зусиль як з боку викладача, так і з боку студентів. Ефективність використання методу ситуативного навчання досліджували іноземні та вітчизняні вчені Richards J.C., Rodgers T.S., Firth J.R., О. Багрянцева, С. Гапонова та інші.

В умовах професійного навчання підбір мовленнєвих вправ і завдань передбачає виконання дій у навчальних ситуаціях, які моделюють реальні

мовленнєві умови спілкування. Ці вправи мають бути комунікативно і професійно спрямованими й вмотивованими. Важливими є також вправи, які створюють ситуації мовлення, адекватні умовам майбутньої педагогічної діяльності студентів – бесіда, дискусія з приводу педагогічної інформації прочитаної або почутої на іноземній мові, аналіз педагогічних ситуацій; виконання студентами творчих завдань з педагогічним змістом. Прикладом може бути: анотування педагогічних текстів, оцінка їх змісту, постановка питань, виконання завдань на педагогічній практиці (наприклад, провести бесіду за педагогічною тематикою, проаналізувати урок іноземної мови і зробити короткий звіт про це на іноземній мові; імітація педагогічного спілкування; урок-екскурсія; ігрові ситуації; рольові ігри; вікторини).

Найбільш ефективним засобом розвитку мислення майбутніх педагогів є постановка педагогічних завдань, що включають актуальні для студентів ситуації з їх реального педагогічного досвіду, набутого в ході педагогічної практики та інших сферах, знайомство з педагогічною теорією, її понятійним апаратом; вивчення передового педагогічного досвіду, «авторських шкіл» відомих педагогів, імітаційне моделювання. Такий підхід у навчанні забезпечує імітацію елементів професійної педагогічної діяльності, її типових і істотних рис. Застосування педагогічних завдань на заняттях іноземної мови

- дає можливість формувати навички та вміння спілкування;
- розвиває звичку взаємоконтролю;
- сприяє реальній, особистісно значимій підготовці студентів до майбутньої педагогічної діяльності;
- допомагає імітувати шкільний навчально-виховний процес, який робить заняття іноземної мови більш живими, цікавими, змістовними;
- дає можливість студенту більше і частіше висловлювати власні думки, виражати почуття, думки, оцінки, тобто використовувати іноземну мову в професійних цілях.

(НАУ 2011)